

DE KARDINAAL EN DE KOZAK

Lieve Hilda en familie, beste vrienden van Johan,

Het enige punt van discussie ooit tussen Johan, mijn jarenlange vriend en WMH-collega en mijzelf, was dat hij 'Oekraïne' altijd verkeerd spelde in zijn teksten. Geschilpunten in de aanpak en de sturing van hulpprojecten werden vaak tijdens lange en vermoeiende autoreizen naar Oost-Europa intensief bediscussieerd. Maar wij kwamen altijd samen aan de meet aan.

Als wij nu gedwongen afscheid moeten nemen van Johan, dan veroorzaakt dat een kortsluiting tussen ons hart en ons verstand. Ons hart zegt: "Dit is té erg, dit zou nog niet moeten mogen...", terwijl ons verstand zegt: "Dit is keihard en probeer daar maar mee te leven"!

Oudgediende animatoren en ijzervreters van Wereld Missie Hulp hebben samen jarenlang dezelfde strategie toegepast: hulpgoederen inzamelen, prospectie doen en daarna samen overleggen hoe er kan geholpen worden. Ieder had zijn of haar specifieke inbreng: de ene kwam uit de bankwereld, de andere uit de journalistiek, de volgende uit de groot-distributie in de horecasector, uit de industrie, uit de zorgsector. Johan paste naadloos in de scenario's.

Tot onlangs nog was Johan intensief begaan met het fatsoenlijk overleven van mensen in en rond Brody en van oorlogsvluchtelingen uit Oost-Oekraïne. Brody, Berezhany, Ternopil, waar niet alleen structurele armoede heerst in de 'verloren dorpen', maar waar ondertussen ook tot de oorlog opgevorderde mannen vaak in body-bags terug naar huis keren. Naar kapotte families.

Na een tweede bezoek, enkele jaren geleden, aan de verpauperde en door de Roemeense regering vergeten regio van Jamu Mare aan de Servische grens, bedacht pastor Ioan Bojin, Grieks-katholiek priester en Caritas-verantwoordelijke, een schitterende nickname voor Johan: "Ik weet dat jij diaken bent", zei de pastor toen, "maar ik noem je voortaan 'Herr Kardinal'. Uit respect" voor je werk en je inzet voor ons, via WMH. Dat was even slikken voor Johan, maar nadien hebben wij daar flink pret mee gehad en hem er soms mee geplaagd. Bij een andere gelegenheid, met Johan in Brody, Oekraïne, kreeg ik daar de bijnaam 'Kozak', wat onder meer ruiter en beschermer betekent.

Uitweiden over Roemenië, Tsjechië, Polen en Oekraïne zou ons zeer ver leiden. Johan had een diep inzicht in de problematiek van arme en mismeesterde mensen, gekoppeld aan vaak deugdloze en hilarische momenten met diezelfde mensen. Grote hulptransporten op het getouw te zetten en centen genereren is huzarenwerk. Ik denk terug aan wroeten met Johan in bloedhete zomers in een continentaal klimaat, aan bloedhete tegelkachels in barre winters, en aan hartverwarmende gastvrijheid van lieve mensen.

Bedankt, Herr Kardinal!

